

Stanovisko
hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu obce Hrachovo za roky 2023-2025

Návrh rozpočtu obce Hrachovo je spracovaný § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný (na tri roky) v členení na bežný, kapitálový a finančné operácie. Tiež je dodržané zákonné ustanovenie čl. 9 ods. i ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, t. j., že subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Rozpočet obce bol zverejnený na webovom sídle a na úradnej tabuli obce dňa 25.11.2022. Návrh rozpočtu je predložený na úrovni kategórií.

Rozpočet obce na rok 2023 je spracovaný v oblasti príjmov a výdavkov vo výške **1 192 324 €** t. j. vyrovnaný rozpočet (r. 2022 bol pôvodný rozpočet bez úprav vo výške 988 880 €). Návrh rozpočtu na roky 2024 a 2025 je iba orientačný – výhľadový a v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách nie je záväzný, preto sa v stanovisku budem venovať iba roku 2023.

Rok	Rozpočet 2022	Návrh 2023	Návrh 2024	Návrh 2025
Príjmy	988 880	1 192 324	1 280 976	1 303 580
Výdavky	988 880	1 192 324	1 280 976	1 303 580
HV celkom za obec Hrachovo	0	0	0	0

PRÍJMY rok 2023

Celkovo sa plánujú **bežné príjmy vo výške 1 139 724 € za obec bez vlastných príjmov rozpočtovej organizácie – základná škola s MŠ**, pričom rozpočet bežných príjmov za rok 2022 bol 950 156 €. Zvýšenie oproti minulému roku je najmä v oblasti podielových daní o cca 37 000 €, pričom prognóza ministerstva ešte nebola zverejnená, ale avizuje sa navýšenie o cca 6 % oproti r. 2022. Podielové dane sa očakávajú vo výške 435 200 €. Miestne dane obec plánuje na rovnakej úrovni ako v roku 2021. Nedaňové príjmy sa plánujú v výške **67 600 €**, z toho **52 600 € tvoria príjmy školy**. Plánujú sa vyššie ako v r. 2022. Granty a transfery sú v rozpočte vo výške **649 315 €**, čo je o cca 150 000 € viac ako plán roku 2022. **Kapitálové príjmy sa nerozpočtujú.**

Vlastné príjmy školy s právnou subjektivitou sa plánujú vo výške 52 600 €. V rozpočte sú zahrnuté príjmy za potraviny zo školskej jedálne, ktoré v zmysle novely zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy č. 310/2016 Z.z. účinnej od 1.1.2018 musia byť rozpočtované a sú vo výške 35 000 €, ostatné vlastné príjmy z poplatkov ŠKD, MŠ.

Finančné operácie príjmové sa v rozpočte na rok 2023 nerozpočtujú.

Celkové príjmy sa rozpočtujú nasledovne:

Rok	Rozpočet 2022	Návrh 2023	Návrh 2024	Návrh 2025
Bežné príjmy celkom	950 156	1 139 724	1 228 376	1 250 980
Kapitálové príjmy	0	0	0	0
Finančné operácie	0	0	0	0
Vlastné príjmy RO - škola	38 724	52 600	52 600	52 600
Príjmy celkom	988 880	1 192 324	1 280 976	1 303 580

VÝDAVKY rok 2023

Celkové výdavky sa rozpočtujú vo výške **1 192 324 €** a sú výlučne na bežnú činnosť samosprávnych funkcií a na prenesené kompetencie.

Rozpočet výdavkov obce je nasledovný:

Rok	Rozpočet 2022	Návrh 2023	Návrh 2024	Návrh 2025
Bežné výdavky obec	251 798	270 767	283 293	305 897
Bežné výdavky škola	736 082	921 557	992 531	992 531
Bežné výdavky spolu	987 880	1 192 324	1 275 824	1 298 428
Kapitálové výdavky	1 000	0	0	0
Finančné operácie	0	0	5 152	5 152
Výdavky celkom	988 880	1 192 324	1 280 976	1 303 580

Bežné výdavky sú:	Výkon samosprávnych funkcií	187 298 €
	Finančná oblasť – poplatky	1 700 €
	Matrika, RA, REGOB	4 411 €
	Civilná obrana	576 €
	Požiarňa ochrana	6 650 €
	Komunikácie	1 230 €
	Nakladanie s odpadmi	31 000 €
	Odpadové vody	10 964 €
	Ochrana životného prostredia	2 080 €
	Rozvoj obcí	2 200 €
	Verejné osvetlenie	4 900 €
	Bývanie a občianska vybavenosť	10 370 €
	Rekreačné a športové služby	800 €
	Kultúrne služby	3 479 €
	Náboženské a iné spoloč.slужby	2 529 €
	Sociálne výpomoci	350 €

Výdavky na školstvo – originálne kompetencie sa rozpočtujú vo výške: **281 000 €** vrátane vlastných príjmov po znížení štátnej dotácie 5 800 € na predškolákov MŠ a 400 € na dopravné.

Školský klub	42 950 €
Školská jedáleň	124 880 €
Materská škola	119 370 € <i>(v tom nenormatívne finančné prostriedky 5 800 € zo ŠR na predškolákov a 400 € na dopravné)</i>

Zvýšenie je najmä pri školskej jedálni, pri potravinách na stravovanie – dotácie zo štátu a na energie.

Výdavky na školstvo – prenesené kompetencie (normatívne a nenormatívne finančné prostriedky):

Základná škola spolu	632 307 €
I. stupeň	287 971 €
II. stupeň	344 336 €

Kapitálové výdavky sa nerozpočtujú, napriek tomu, že obec má rozpracovanú infraštruktúru na výstavbu obytnej zóny. Vo Finančných operáciách sa výdavky nerozpočtujú, nakoľko úvery obec splatila ešte v r. 2016 .

Návrh rozpočtu nie je spracovaný v programovej štruktúre , čo umožňuje zákon pokiaľ to obecné zastupiteľstvo schváli svojim uznesením, čo sa zrealizovalo.

ZÁVER

Návrh rozpočtu obce Hrachovo je predložené obecnému zastupiteľstvu ako vyrovnaný s dodržaním všetkých pravidiel zostavenia rozpočtu v zmysle platnej legislatívy a preto odporúčam obecnému zastupiteľstvu v Hrachove takto predložený návrh schváliť.

Podotýkam, že výhodou obce je nulová zadlženosť, čo dáva predpoklady na ďalší rozvoj v budúcnosti, pretože obec rieši rozvoj novej obytnej zóny, kde bude potrebné vybudovať infraštruktúru. Tu však vidím riziko v tom, že v zmysle ústavného zákona 493/2011 o rozpočtovej zodpovednosti pri dlhu verejnej správy nad 57 % nebudú môcť obce od r. 2024 čerpať úvery ani používať vlastný rezervný fond. Súčasný dlh štátu je 62,2 %. Preto odporúčam zvážiť akým smerom sa bude vyvíjať financovanie rozpracovaných investícií ešte v r. 2023.

Takto pripravený rozpočet odporúčam schváliť po splnení zákonom predpísaných povinností - zverejnenie na úradnej tabuli a webovom sídle rozpočet obce Hrachovo na rok 2023 a výhľadovo na roky 2024 – 2025.

Po schválení rozpočtu obce je potrebné v zmysle § 12 ods. 1 zákona 583/2004 Z.z. schválenú dotáciu pre rozpočtovú organizáciu oznámiť riaditeľovi školy a rozpísať na kategórie s termínom do 15 dní od schválenia rozpočtu. Taktiež je potrebné rozpísať aj transfer zo štátu po prerokovaní s obcou.

V Hrachove, dňa 12.12.2022

Ing. Oľga Fabová
hlavný kontrolór obce